

19/04/2015

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' ארנון אפק

מנכ"לית משרד האוצר, יעל אנדורן

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

הנדון: קריסת מערכת הבריאות בישראל

שלום רב,

פרויקט "מכתבים לבריאות" הוא יוזמה פרטית של אנשים המבקשים להעלות על הכתב את סיפוריהם האישיים, כדי לחלוק עמכם את התלאות והמצוקה שנגרמו להם בשל חוסר יכולתה של מערכת הבריאות להעניק להם טיפול הולם. במכתבים אלה נפרש בפניכם את הסיפורים הכואבים מבתי החולים, המרפאות, מוקדי החירום ושאר הנציגויות שנמצאות בתחום אחריותו של משרד הבריאות. אנו תקווה שהשיתוף של סיפורים אלה יעזור לכם להבין את חומרת המצב ולפעול במלוא הנכונות והדחיפות כדי לתקנו.

לפניכם סיפורה של ל', עובדת סוציאלית, על אוזלת היד של המערכת, שמפקירה את הקשישים הסיעודיים לגורלם:

"אני עובדת סוציאלית ברווחה ותפקידי הוא לעבוד עם קשישים. אחת התופעות הקשות בתחום הזקנה היא בעיית השיקום. כשקשיש מגיע לבית חולים והמשבר מטופל, לרוב הוא עדיין לא יכול לחזור מיד הביתה וזקוק לזמן החלמה רב. בניגוד לאדם הממוצע ששובר רגל ומצליח לקפוץ על רגל אחת, ואשתו מכינה לו אוכל לכל היום ליד המיטה לפני שהיא הולכת לעבודה ובערב היא חוזרת ומנקה סביבו - רוב הקשישים שאני מטפלת במקרים שלהם גרים לבדם או עם בן זוג קשיש בעצמו. במקרים היותר טובים יש ילדים שגרים באזור ומעורבים בטיפול.

המקרים הכי קשים הם אלו בהם אין משפחה, כמו המקרה הבא: הייתי די חדשה בתפקיד, משהו כמו חצי שנה. נקראתי לביתם של זוג קשישים שאינם דוברי עברית. הוא - סיעודי ומרותק למיטה. היא - עם בעיות נפשיות כאלו ואחרות ועם מה שנראה כמו התחלה של דמנציה, אבל איכשהו הם מצליחים להסתדר בבית עם עזרת מט"ב [מטפלת בית] ושניהם לא מוכנים לעבור לבית אבות. שניהם ניצולי שואה.

באותו יום המט"ב דיווחה שהקשישה לא מרגישה טוב אבל מסרבת להתפנות למיון. היא באמת סירבה להתפנות במשך זמן רב. הגעתי לבית ומצאתי את הקשישה, חיוורת, מדברת לעניין ומסרבת ללכת לראות רופא. הייתי איתה בבית עד שאיבדה את ההכרה, אז יכולתי להזמין מד"א בלי לחכות לאישור שלה. ואז סידרתי מסגרת שתטפל בקשיש הסיעודי בזמן האשפוז שלה, וחשבתי שמכאן ואילך הדברים רק ישתפרו. טעיתי.

הקשישה הייתה בתרדמת כשבועיים והתעוררה דמנטית לחלוטין. אני התחלתי בתהליך לסידור מוסדי כי לא היה ברור שיצליחו לייצב את מצבה המנטלי בקרוב. הקשישה עברה למחלקה פנימית תת חריפה לשבוע ואז החלו כל הבעיות... קופת חולים החליטה שהיא לא מתכוונת לממן את זה יותר ורוצים

לשחרר את הקשישה הדמנטית הביתה, כשקרוב משפחתה היחיד הוא בעלה הסייעודי. לשכת הבריאות מצידה עמוסה ועדיין אין אישור לקוד לבית אבות. ניסיתי להסביר לקופת חולים שהם עלולים להרוג את הקשישה. בכתב, בטלפונים, בלהפעיל לחצים... כלום לא עזר. שבוע שלם נדנדתי להם ולי הם הבהירו שהיא משתחררת בתחילת השבוע הבא.

בסוף זה לא קרה, כי הקשישה בסביבות חמש בבוקר, ביום ראשון, קמה מהמיטה וברח לה שتن. היא החליקה בשלולית השתן שלה ושברה את היד, והייתה כל כך דמנטית שהיא לא הבינה מה קרה ולא הזעיקה אף אחד. רק שעתיים מאוחר יותר הבחינו אנשי הצוות במקום בזווית העקומה של היד ובשתן. שלחו אותה שוב למיון ומשם שוב למחלקה תת חריפה, ומשם כבר לבית אבות, שם ביקרתי אותה לאחרונה והיא מטופלת היטב. אם היא לא הייתה שוברת את היד היא הייתה מגיעה הביתה, ושם הייתה יכולה להסב נזק עצום לעצמה או לסביבתה, אם הייתה פותחת את הגז בכיריים או משהו דומה. מאז עברו השנים וכבר ראיתי לא מעט מקרים דומים. לקשישים דרוש זמן החלמה ארוך שקופ"ח פשוט לא רוצה לממן, ומי שמשלם את המחיר הוא הקשיש, משפחתו והמערכות סביבם."

מאז שנת 1976 לא עודכנה מערכת התקינה הקובעת את מספרי הרופאים, האחיות, מיטות האשפוז ואמצעים חיוניים נוספים בבתי החולים ובמרפאות. משנה זו ועד התקופה הנוכחית, אוכלוסיית ישראל גדלה מ-3.5 מיליון איש ליותר מ-8 מיליון. כל ההבטחות להוסיף תקנים לאנשי צוות ומיטות אשפוז טורפדו בשל חוק ההסדרים ולא מומשו. מסקנות ועדת גרמן משנת 2014 לא ימומשו אף הן, עקב פיזור הכנסת והממשלה וקיום הבחירות מוקדם מהצפוי.

ממשלות ישראל לדורותיהן הזניחו את תיק הבריאות. מערכת הבריאות בישראל כבר לא נמצאת "על סף קריסה", היא קורסת בפועל. כעת האחריות נמצאת בידיכם.

אנו, אזרחיות ואזרחי ישראל הסובלים מדי יום כתוצאה מההזנחה המתמשכת, דורשים להציב את שיקום מערכת הבריאות בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולייחס לתקציב ולקשיי התפעול של מערכת הבריאות את אותה מידת חשיבות שמוענקים לתקציב ולקשיים של מערכת הביטחון. ההגנה על חיהם של אזרחי המדינה כוללת לא רק פעילות צבאית, אלא גם את השמירה על תפקודן התקין של מערכות מצילות חיים, מאריכות חיים ותומכות באיכות החיים. אנו נמשיך להזכיר לכם ולהפציר בכם להתגייס למטרה, עד שנראה שינוי לטובה מיושם בפועל.

בציפייה ובתקווה לטיפולכם המיידי,

צוות "מכתבים לבריאות"